

# Samen op de wereld

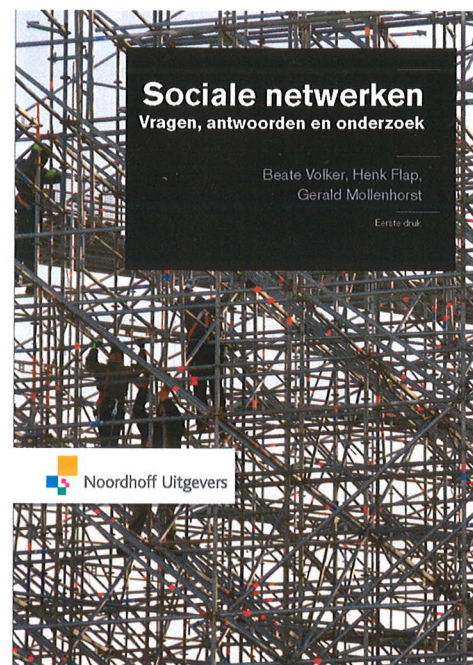
*Titel* Sociale netwerken  
*Redactie* Beate Volker, Henk Flap, Gerald Mollenhorst  
*Uitgever* Noordhoff Uitgevers  
*Prijs* € 29,95  
*Omvang* 184 pagina's  
*ISBN* 978 90 01 80995 9

door Jan Steyaert, Master sociaal werk,  
Universiteit Antwerpen

De roman *Alleen op de wereld* van Hector Malot van eind 18de eeuw mag dan als kinderboek nog steeds enige bekendheid genieten, de titel slaat natuurlijk nergens op. Niemand is helemaal alleen op de wereld, iedereen zit ingekapseld in sociale netwerken, hoe klein en zwak die ook mogen zijn. Met de populariteit die Putnam rond de eeuwwisseling gaf aan het begrip 'sociaal kapitaal' en de nadruk die de Wmo legt op het inzetten van informele zorg heeft de sociale sector de netwerken rondom burgers herontdekt. Nu wordt het zaak de dynamiek van die sociale netwerken goed te begrijpen en te weten hoe die bij zorg te betrekken zijn. Over het eerste deel van die uitdaging gaat het boek dat Volker, Flap en Mollenhorst met een aantal van hun collega's samenstelden.

Het boek is samengesteld uit drie delen. Er wordt gestart met een deel over de ontwikkeling en hedendaagse vormen van theorieën over sociale netwerken, gaande van de klassieke sociologen zoals Durkheim tot sociaal kapitaal. Dit deel besluit met een beschrijving van drie beroemde studies. Daaronder het 'small world' experiment van Milgram en het onderzoek van Granovetter over de kracht van zwakke sociale relaties.

Het tweede deel van het boek gaat in op sociale netwerken in specifieke contexten zoals organisaties, buurten, schoolklassen, criminele milieus, internet of vriendschapsnetwerken. Zo gaat het hoofdstuk over criminele milieus in op de rol van vriendschapsnetwerken en criminaliteit bij jongeren, de rol van straatbendes. Boeiend is het hoofdstuk over de samenhang van sociale netwerken en gezondheid.



Vier modellen voor die samenhang worden aangereikt en beschreven. Daarbij gaat het om een barrière-, een mobilisatie-, een stress- en een gedragsbeïnvloedingsmodel. Elk model roept de vraag op hoe relevant het is voor een relatie tussen netwerken en informele zorg, of we er wat uit kunnen leren om de Wmo-ambities te verwezelijken.

Het hoofdstuk over internet gaat over een beveiligde internetomgeving voor patiënten die allemaal bij hetzelfde medische centrum in behandeling zijn. Prima, maar gelet op de populariteit van toepassingen als Facebook en Twitter was een voorafgaand hoofdstuk over hoe sociale netwerken zich (her)vormen via die nieuwe media wel op zijn plaats geweest.

Het derde deel van het boek bestaat uit één hoofdstuk dat ingaat op hoe sociale netwerken te onderzoeken, hoe er empirisch materiaal over te verzamelen. Het gaat hier om het verzamelen van sociologische gegevens, niet om het verzamelen van informatie voor bijvoorbeeld het maken van een genogram of ecogram voor een specifiek cliëntsysteem in de context van hulpverlening. Vergeet ook niet dat het boek een digitale uitbreiding heeft op [www.socialenetwerken.noordhoff.nl](http://www.socialenetwerken.noordhoff.nl) met onder meer een extra hoofdstuk over het veranderen van iemands sociaal netwerk door interventies.

Hoewel dit boek niet ingaat op de relatie van sociale netwerken tot zorg en onderlinge solidariteit, is het een handige publicatie om snel kennis te nemen van wat de sociologie over sociale netwerken te melden heeft. ■

*Uitgever Noordhoff geeft drie exemplaren van dit boek gratis weg. De eersten die naam en postadres mailen aan [zorgwelzijn@reedbusiness.nl](mailto:zorgwelzijn@reedbusiness.nl) krijgen het boek toegestuurd.*